

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/10/2019
Identifikačné číslo spisu: 2713010233
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2713010233.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Gabriely Šimonovej, sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 26. februára 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného R. L. pre zločin marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 24. mája 2018, sp. zn. 5To/25/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného R. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Skalica z 22. novembra 2017, sp. zn. 4T/165/2013, bol R. L. uznaný vinným zo zločinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a prečinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v období od 21. júna 2010 do 09. novembra 2012 (do oznámenia vznesenia obvinenia) ako úpadca v konkurze na majetok firmy R. L., F., so sídlom C., IČO:XXXXXXXX, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trnava, č. 25K/9/2010-135, zverejnenom v Obchodnom vestníku č. XXXB/XXXX dňa XX. júna XXXX, ktorým bol zároveň ustanovený správca konkurzu Ing. L. F., si neplnil povinnosti v zmysle minimálne ustanovení § 3 až § 5, § 11 až § 21 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, predovšetkým: neposkytoval v rozpore so zákonom správcovi ním požadovanú súčinnosť najmä tým, že sa pravidelne bez ospravedlnenia nedostavuje na predvolania správcu a súdu, predvedenia jeho osoby sa minuli účinku, do 15 dní od vyhlásenia konkurzu a naďalej správcovi neodovzdal zoznam majetku spolu so všetkými dokladmi týkajúcimi sa majetku podliehajúceho konkurzu, na viaceré výzvy neurobil identifikáciu dlžníkov za účelom identifikácie pohľadávok, neposkytol súčinnosť na výzvu k vysvetleniu zostatkov na majetkových účtoch hlavnej knihy k 31. decembru 2009 a k predloženiu hlavnej knihy úpadcu za účtovné obdobie roku 2010 zostavenej ku dňu predchádzajúcemu dňu vyhlásenia konkurzu, nekomunikoval so správcom a zatajoval informácie o jeho

majetkovej účasti, neuviedol údaje týkajúce sa jeho pracovnoprávneho vzťahu so spoločnosťou Y, IČO XX XXX XXX, v ktorej vykonával činnosť štatutárneho orgánu a neuviedol výšku svojho príjmu, vykonával prácu a funkciu konateľa v spoločnosti N. P. a to úmyselne oficiálne bez nároku na odmenu, aby sa tak vyhol uspokojeniu svojich veriteľov, nakoľko tento príjem by spadal do konkurznej podstaty, taktiež nepodal vysvetlenie k možnosti vyrovnania jeho účasti v obchodných spoločnostiach G., s. r. o., so sídlom C., IČO XX XXX XXX a J., so sídlom U., IČO: XX XXX XXX, ktoré sú zapísané v podstate konkurzného konania, pričom bez vedomia a súhlasu správcu robil právne úkony vedúce k výmazu jeho účasti v týchto spoločnostiach, taktiež bez vedomia a súhlasu správcu zrušil registráciu živnosti na úpade, neinformoval správcu o prebiehajúcich súdnych konaniach a pohľadávkach proti podstate, nevydal ani po viacerých predchádzajúcich výzvach správcu príviesny vozík ev. č. P. XXX X. zapísaný v podstate konkurzného konania, teda si dlhodobo neplnil dôležité povinnosti úpadcu uložené mu zákonom č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov, čím maril, aj zmaril aspoň čiastočné uspokojenie svojich veriteľov, ktorí si počas konkurzu uplatňovali pohľadávky vo výške 466.205,61,- eur k 31. decembru 2012.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 242 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona a s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom z 24. mája 2018, sp. zn. 5To/25/2018, tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol ako nedôvodné.

Proti druhostupňovému rozsudku podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por. Namietal, že súd prvého stupňa vyhodnotil dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní spôsobom, ktorý odporuje zásade voľného hodnotenia dôkazov, tieto vyhodnotil tendenčne, jednoznačne v jeho neprospech, čím porušil § 2 ods. 12 Tr. por. Dôvodil, že prvostupňový súd žiadnym spôsobom nezobral do úvahy dôkazy svedčiace v jeho prospech a žiadnym spôsobom sa súd nevysporiadal s jeho námietkami ohľadom skutočností podstatných pre trestné konanie, čím došlo k porušeniu § 168 ods. 1 Tr. por. ako aj práva na spravodlivé súdne konanie. Napriek riadne odôvodnenému odvolaniu sa odvolací súd s týmito námietkami nevysporiadal ústavne konformným spôsobom. Obvinený vytýkal odvolaciemu súdu, že sa uvedenými námietkami ani nezaoberal, pričom sa odvolací súd stotožnil so závermi prvostupňového súdu. Ďalej namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho relevantnou argumentáciou, keďže neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné charakterizovať ako adekvátne a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia. Má za to, že takýmto postupom došlo k porušeniu jeho základného práva vyplývajúceho z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto smere poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 14/07. Zdôraznil, že zo základného práva na súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

Vo vzťahu k skutkom, pre ktoré bola na obvineného podaná obžaloba, právne kvalifikované ako zločin marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a prečin marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, uviedol, že § 3 až § 5 a § 11 až § 21 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „zákon o konkurze“) s výnimkou ustanovenia § 5 cit. zákona neukladajú úpadcovi žiadne povinnosti, ktorými by mohol mariť konkurzné konanie. Počas konkurzného konania od jeho začiatku až doposiaľ podľa názoru obvineného (aj s poukazom na výpoveď správcu konkurznej podstaty) nebol zistený iný majetok ako ten, ktorý uviedol správcovi. V konaní nebol vykonaný jediný dôkaz, ktorý by preukazoval opak. Obvinený poskytoval

správcovi súčinnosť, uviedol všetky skutočnosti, odovzdal všetky doklady, ktorými disponoval, preto sa nezakladá na pravde záver súdu prvého stupňa, že doposiaľ neposkytol v konaní súčinnosť. Výtýkal súdu prvého stupňa aj odvolaciemu súdu, že vôbec nezohľadnili skutočnosť, že v danom čase bol po pokuse o samovraždu, bol dlhodobo PN a pravidelne navštevoval psychiatrickú ambulanciu, čo vyplýva zo znaleckého posudku a lekárskeho správ. Práve zlý zdravotný stav napokon viedol k vyhláseniu konkurzu na jeho osobu. Namietal aj absenciu subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestných činov, v dôsledku čoho podľa názoru obvineného nie je možné konštatovať naplnenie tejto stránky skutkovej podstaty trestných činov, z ktorých bol uznaný vinným súdom prvého stupňa. Podľa názoru obvineného sa odvolací súd nezaoberal namietaným právnym posúdením predmetného skutku. Má za to, že skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdom prvého stupňa, že by nevydal ani po viacerých predchádzajúcich výzvach správcu príviesny vozík ev. č. P. XXX X. zapísaný v podstate konkurzného konania, sa nestal a nie je možné ho kvalifikovať aj podľa § 243 ods. 1 písm. c) Tr. zák. Vyslovil názor, že predmetný skutok ani nemôže byť trestným činom pre nepatrnú hodnotu príviesného vozíka, ktorý bol predbežne ohodnotený sumou vo výške 100,- eur.

Obvinený je toho názoru, že ak súd prvého stupňa skutok kvalifikoval aj podľa § 143 Tr. zák., potom súd nesprávne priznal pri určovaní výšky trestu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., čím došlo k porušeniu ustanovení trestného zákona. Odvolací súd sa touto námietkou nezaoberal. Odvolací súd sa podľa názoru obvineného nezaoberal námietkou obvineného, ktorý nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, nakoľko pred spáchaním skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, viedol riadny život. Z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. nepriznal z dôvodu, že mal za to, že v čase od 1. januára 2010 do 20. novembra 2012 mal spáchať 13 priestupkov na úseku dopravy. Obvinený však dôvodil, že uvedené časové obdobie sa stotožňuje s časom spáchania skutku, pričom z výkladu § 36 písm. j) Tr. zák. vyplýva, že sa má skúmať obdobie pred spáchaním trestného činu, t. j. pred 21. júnom 2010. Uvedené pochybenie súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu malo význam aj pri stanovení trestnej sadzby, kedy súdy oboch stupňov podľa obvineného nesprávne určili hranicu trestnej sadzby vo výmere 5 rokov a 4 mesiace a nie 3 roky. Vzhľadom na uvedené preto považuje trest za nezákonný.

Súd pri ukladaní trestu nezohľadnil ani to, že od času spáchania skutku ubehlo ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa viac ako 7 rokov, a to bez jeho zavinenia. Uvedenú dĺžku trestného konania je podľa ustálenej rozhodovacej praxe možné považovať za lehotu, ktorá je porušením práva na konanie bez prieťahov. Zdôraznil, že iné trestné konanie voči jeho osobe nebolo vedené a ani nie je. Táto skutočnosť v spojitosti so životom, ktorý viedol pred skutkom, ktorý je mu kladený za vinu predstavujú podľa obvineného okolnosti, ktoré v zmysle § 39 ods. 1 Tr. por. umožňujú uložiť v prípade uznania viny aj trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Na záver obvinený uviedol, že v danom prípade sú rozhodnutia súdov oboch stupňov založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku ako aj nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom ide o také závažné porušenia, ktoré zásadne ovplyvnilo jeho postavenie obvineného. Je toho názoru, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 24. mája 2018, sp. zn. 5To/25/2018, a konaním ktoré tomuto konaniu predchádzalo z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) Tr. por. bol porušený zákon v § 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zák., § 243 ods. 1 písm. c) Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. v jeho neprospech, a preto navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a zároveň zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry v Skalici podaním z 24. augusta 2018, v ktorom uviedla, že dôvody dovolania predložené obvineným predstavujú účelovú obranu, snahu o oddialenie nástupu právoplatne uloženého trestu odňatia slobody. Nestotožnila sa s názorom obvineného, že sú dané dôvody dovolania, nakoľko obvinený namietal len skutkové okolnosti, ktoré interpretoval inak ako OČTK a súd. Má za to, že nie je potrebné vyjadrovať sa k zistenému skutkovému stavu trestnej veci, nakoľko táto bola počas dlhšiu dobu trvajúceho prípravného konania a konania pred súdom jednoznačne preukázaná, súd správne vyhodnotil zadovážené dôkazy, vysporiadal sa so všetkými

argumentmi a dôkazmi, ktoré uvádzala obhajoba. Podľa názoru prokurátorky, nie je možné ani konštatovať, že trest uložený v predmetnom trestnom konaní by mal byť uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Okolnosti - priťažujúce, poľahčujúce, ktoré vyhodnotil súd pri ukladaní trestu, sú riadne zdôvodnené a sú vecou úvahy súdu, pričom má za to, že súd postupoval správne. Vo vzťahu k námietke obvineného, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia uviedla, že sa jedná o účelovú obranu, nakoľko súd prvého stupňa vysvetlil všetky úvahy, ktoré viedli k vydaniu napadnutého rozhodnutia, vec správne vyhodnotil, keď konštatoval, že došlo k porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona o konkurze. Ďalej uviedla, že súd vyhodnotil dôkazy v jeho prospech, aj dôkazy svedčiace proti nemu, preto podľa názoru prokurátorky nebola porušená zásada voľného hodnotenia dôkazov. Zdôraznila, že súd v rámci konania dal preveriť argumentáciu obvineného znaleckým skúmaním jeho duševného stavu, ktoré sa však nepotvrdili, naopak, znaleckým skúmaním 2 znalcov psychiatrov bola trestná činnosť obvineného potvrdená, bol za ňu zodpovedný a neboli pochybnosti o jeho pričetnosti a spôsobilosti ovládať svoje konanie. Prokurátorka je toho názoru, že sa jedná o tendenčné tvrdenie, pričom má za to, že depresívne stavy, ktorými sa obhajuje obvinený, nie sú dôvodom ani na zbavenie jeho trestnej zodpovednosti ani na odklad výkonu trestu. Poznamenala, že v prípade, ak by bola potrebná hospitalizácia a liečenie, je možné ju vykonať v špecializovanom zariadení na to určenom - v nemocnici pre obvinených a odsúdených, kde mu bude poskytnutá primeraná a adekvátna psychiatrická liečba a zároveň bude dodržiavaný zákon a vykonávané právoplatné rozhodnutie súdu o odsúdení.

Na záver uviedla, že v trestnej veci obvineného sa priebežne a plynule konalo, hoc aj dlhšiu dobu, čo bolo odôvodnené náročnosťou problematiky, dokazovania a zmenou zákonného sudcu. Prokurátorka dala do pozornosti skutočnosť, že dovolací súd je súdom právnym a nie skutkovým, a preto v prípade akýchkoľvek pochybností neexistuje právny základ na podanie dovolania. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje dovolanie obvineného za nedôvodné a nenaplnujúce dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) Tr. por., a preto navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Obvinený sa k dovolaniu prokurátorky nevyjadril v súdom stanovenej lehote (obvinený si neprevzal výzvu súdu z 9. januára 2019 na vyjadrenie prokurátorky v odbernej lehote - č. l. 956 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Vo vzťahu k obvineným namietanému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolanie z uvedeného dôvodu možno podať, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone, alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným ako aj prekročenie hornej hranice príslušnej trestnej sadzby, ale aj o nedodržanie dolnej hranice vrátane nesprávne použitého ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Týka sa to však len tých trestov, pri ktorých je trestná sadzba určená zákonom - okrem trestu odňatia slobody môže ísť aj o tresty domáceho väzenia (§ 53 ods. 1 Tr. zák.), povinnej práce (§ 54 Tr. zák.), peňažný trest (§ 56 ods. 1 Tr. zák.), zákaz činnosti (§ 61 ods. 2 Tr. zák.), zákaz pobytu (§ 62 ods. 2 Tr. zák.), vyhostenie (§ 65 ods. 3 Tr. zák.). Dovolanie z uvedeného dôvodu možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, pretože uloženie takéhoto trestu je viazané na splnenie určitých podmienok, ktoré neboli splnené (napr. uloženie trestu zákazu činnosti napriek tomu, že sa páchatel nedopusť trestného činu v súvislosti s touto činnosťou alebo uloženie mladistvému trestu zákazu činnosti napriek tomu, že je na prekážku príprave na jeho budúce povolanie a pod.). Týka sa aj prípadov uloženia takých trestov, ktorých kumulácia je vylúčená zákonom, napr. trest zákazu pobytu sa nemôže uložiť popri treste povinnej práce, pokiaľ sa práce majú vykonať v mieste, kde je pobyt zakázaný (§ 62 ods. 5 Tr. zák.), a tiež prípadu uloženia trestu, ktorého uloženie nedovoľuje zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje (§ 2 ods. 2 Tr. zák.).

Na námietku obvineného týkajúcej sa nesprávneho určenia dolnej hranice trestnej sadzby vo výmere 5 rokov a 4 mesiace miesto výmery dolnej hranice trestnej sadzby 3 rokov a z toho vyplývajúceho uloženia nezákonného trestu obvinenému, najvyšší súd uvádza, že v predmetnej trestnej veci bol obvinenému uložený úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 5 rokov a 4 mesiace po zistení príťažujúcej okolnosti podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. V zmysle cit. ustanovenia sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, t. j. v posudzovanej trestnej veci podľa § 242 ods. 2 Tr. zák. je trestná sadzba 3 roky až 10 rokov, ktorá je po úprave, t. j. zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby najprísnejšieho trestného činu, v rozmedzí 5 rokov a 4 mesiace až 10 rokov. Nie je teda možné konštatovať, že bol uložený trest mimo zákonom uloženú trestnej sadzby.

Vzhľadom na uvedené je najvyšší súd toho názoru, že obvinenému bol právoplatne uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávanú trestnú činnosť pripúšťa a tento zároveň nevybočuje z rámca zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Vo vzťahu k námietkam obvineného, že súd pri ukladaní trestu nezohľadnil skutočnosť, že v čase spáchania skutku mal nepriaznivý zdravotný stav, najvyšší súd uvádza, že táto námietka stojí celkom mimo dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., rovnako aj namietaná dĺžka samotného trestného konania.

V súvislosti s námietkou obvineného, že súd pri rozhodovaní o výške trestu nevzal do úvahy okolností jeho prípadu, ktoré v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. umožňujú uložiť trest odňatia slobodu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že „(D)ovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprímeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ust. § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod“ (viď stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k rozdielnemu výkladu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v prípade nepoužitia ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody (resp. podľa § 39

Tr. zák. účinného od 1. januára 2006), sp. zn. Tpj 46/2010, prijaté 14. júna 2010 uverejnené pod č. 5 v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2011). Vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 39 Tr. zák. to potom znamená, že nemožno namietať, že konkrétny charakter súdom zistených okolností prípadu alebo pomerov páchatela nebol taký, ktorý by odôvodňoval zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. V rámci tohto dovolacieho dôvodu možno namietať nesprávnosť použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. len za situácie, ak by zníženie trestu nebolo opreté o žiadnu skutočnosť, ktorá by zákonný dôvod pre takýto postup mala zakladať.

Vo vzťahu k dovolateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť, že dovolací súd je viazaný skutkovými zisteniami súdov nižších stupňov, ktorých preskúvanie je v dovolacom konaní vylúčené. Vo vzťahu k zistenému skutku, ktorým je dovolací súd viazaný, je možné namietať výlučne vady právne, a teda to, že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že hoci dovolacie námietky smerujú proti nesprávne právnemu posúdeniu veci, z podstaty dovolateľom tvrdených námietok vyplýva, že tieto sú namierené i proti skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcim dôkazným hodnotiacim úvahám krajského súdu. Dovolateľ sa v podstatnej časti dovolania sústreďuje na prehodnocovanie skutkového stavu a vykonaných dôkazov a prezentuje vlastné závery.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že dôvod dovolania uplatnený obvineným slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. V tejto súvislosti poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je (...) nesprávne právne posúdenie ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek doplniť a meniť(...). Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona, t. j. obmedzuje sa len na posúdenie správnosti kvalifikácie zisteného skutku a jeho následné priradenie pod tomu zodpovedajúcu právnu normu trestného práva hmotného obsiahnutú v Trestnom zákone. Z uvedeného vyplýva, že skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. S ohľadom na uvedené nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Dovolacia námietka, ktorá napáda postup súdu v hodnotení dôkazov, nemôže teda zakladať uvedený dovolací dôvod. Dovolací súd nemožno vnímať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť, alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (I. ÚS 567/2016). Ďalej treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, aké závery z vykonaného dokazovania súdy nižších stupňov vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere vid' i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010). V tomto smere najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zväziť akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 12 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Pokiaľ ide o námietky obvineného, je zrejmé, že v dovolaní presadzuje iné hodnotenie dôkazov, než aké urobil okresný súd. Najvyšší súd v tejto súvislosti konštatuje, že hodnotenie vykonaných dôkazov v napadnutom rozsudku spadá do okruhu hodnotenia dôkazov a zodpovedá zákonným kritériám uvedeným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

S poukazom na uvedený dovolací dôvod najvyšší súd opakovane zdôrazňuje, že nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. Súdom zistený skutkový stav veci, ktorým je dovolací súd viazaný, je pri rozhodovaní o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy bola správne právne posúdená, t. j. či sú správne právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Z uvedeného vyplýva, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V intenciách § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda dovolací súd skúmal, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne subsumovaný pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru na základe výsledkov vykonaného dokazovania a z neho vyplývajúcich skutkových záverov tak, ako bol ustálený okresným súdom, že konaním obvineného bola naplnená skutková podstata zločinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 242 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a prečinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pretože vo veci boli kumulatívne splnené znaky skutkovej podstaty trestného činu potrebné pre vznik jeho trestnej zodpovednosti. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. tak ani v tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu opodstatnenosť námietok obvineného.

Najvyšší súd sa stotožňuje s odôvodnením uvedeným v rozhodnutí prvostupňového súdu ohľadom právnej kvalifikácie konania obvineného. Súdmi nižších stupňov postupovali v zmysle § 168 ods. 1 Tr. por. a vecne správne a argumentačne výstižne poukázali aj na dôvody, ktoré viedli k vydaniu napadnutých rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje zároveň za potrebné uviesť, že nezistil ani porušenie žiadneho hmotnoprávneho ustanovenia kogentnej povahy viažuceho sa k rozhodovaniu o treste, ktoré by bolo podraditeľné pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ zakladajúceho dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí postupoval podľa § 382 písm. c) Tr. por. a dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.